

Hoofdstuk 2.6 Poseidon (89 RD)

bouwjaar 1910 (niet 1909 zoals in het schip vermeld staat)
 bouwer J. Visser Paterswolde
 afmetingen 5.40m x 2.34m
 zeiloppervlak 24m²
 stamboeknummer 120
 ex. Fennigje

Bekende eigenaren:

1910 - A. Helder te Paterswolde
 - 1948 onbekend te Groningen
 1948 - 1961 Zeilvereniging De Twee Provinciën te Paterswolde
 1961 - 1972 de heer R. Sellies te Amsterdam (Fennigje)
 1972 - 1973 de heer Gosschalk te Apeldoorn
 1973 - heden de heer J. te Siepe te Monte Carlo

De Poseidon staat niet vermeld in het Nederlandsch Jachtregister 1924/25.

uitsnede uit oorspronkelijke foto die ook als ansicht is uitgegeven. Foto Kramer.

fotograaf en datum onbekend Poseidon aan een steiger bij het Paterswoldsemeer. De fok die gevoerd wordt is horizontaal gesneden. Dit wijkt af van het gebruikelijke verticale.

Twee ansichten in een iets gewijzigde compositie. Zeilend rechts de Poseidon met een sterk achterover staande mast. Foto Kramer 1915

Poseidon 2006 in wedstrijd (www.friesereunie.nl) Let op het bijna horizontaal liggende loefzwaard.

De Poseidon is een snel klein Fries jacht. Onder water heeft ze een prominente piek. Haar dwarsdoorsnede benadert een S-spant vorm. Al in haar jaren op het Paterswoldsemeer werd ze bewonderd vanwege haar snelheid.

In de eerste jaargang van “Ons Element, van 3 juni 1920” staat het volgende over de activiteiten van DTP: “Op 2 mei jongstleden werd het eerste nummer van het zeilprogramma voor 1920, het Admiraalzeilen, uitgevoerd, waarmee het zeilseizoen officieel als geopend werd beschouwd. Op 8 mei volgde het tweede nummer, de tjotterwedstrijd, waarbij voor de vierde maal om den “Tjotterprijs” gevochten werd. Na een zeer spannende strijd werd deze wisselprijs gewonnen door de heer P.J. Raven met de tjotter “Poseidon”.”

In de jaren rond 1920 zeilde ze mee in de verschillende tjotterwedstrijden georganiseerd door DTP mee. Soms werden de wedstrijden opgesplitst in twee groepen. Te weten in een groep grote- en een groep kleine tjotters. Soms werd er gevaren in een gecombineerde klasse. De deelname in de tjotter klasse liep terug.

Op 17 mei 1919 zeilden er 10 “tjotters” mee in een wedstrijd waarbij gestart werd met matige wind die later hard werd. In 1925 op 26 september waren er slechts 3 deelnemers. De wedstrijd- cq. deelnemerslijsten van DTP uit deze jaren geven interessante informatie. De Poseidon is een vaste deelnemer.

17 mei 1919	stuurman P.J. Raven 2 ^e prijs
27 september 1919	stuurman P.J. Raven 1 ^e prijs
28 september 1919	stuurman E. Boddé 2 ^e prijs
8 mei 1920	stuurman P.J. Raven 1 ^e prijs
2 oktober 1920	stuurman P.J. Raven 1 ^e prijs

Coll. Jansonius. Piet Raven (geen datum).

P.J. Raven en E. Boddé zijn geen eigenaar geweest. Ze recreëerden bij het Paterswoldsemeer en zeilden wedstrijden in de huurboten van Visser. Hun namen kom je ook tegen als stuurman in de kieljachten. P(iet) J. Raven was directeur van de Algemene Groninger Scheepshypotheekbank gevestigd aan het Zuiderdiep in Groningen. Ogenschijnlijk gaf hij er de voorkeur aan om met de Poseidon te zeilen. Later had hij zelf een 7.10m de Mascotte. Met dit schip hield hij jaarlijks vakantie bij hotel Oostergoo in Grouw. Samen met zijn vrouw verbleef hij hier. De Mascotte werd dan met de beurtboot van Groningen naar Lemmer meegesleept.

De broers Jan en Hans te Siepe zien nog altijd kans haar in de prijzen te zeilen. In Friesland zijn er een aantal verenigingen die frequent wedstrijden voor ronde jachten organiseren. De Poseidon hoort tot de vaste deelnemers. Een halfmodel van dit schip wordt jaarlijks als wisselprijs verzeild onder de Friese jachten op de Friese reünie in Heeg.

Foto JvdW 2010 Halfmodel van de Poseidon wisselprijs bij de Friesejachten op de Friese reünie in Heeg. Gemaakt in 1998 door Gerard ten Cate naar tekeningen van Dr.Ir. J. Vermeer.

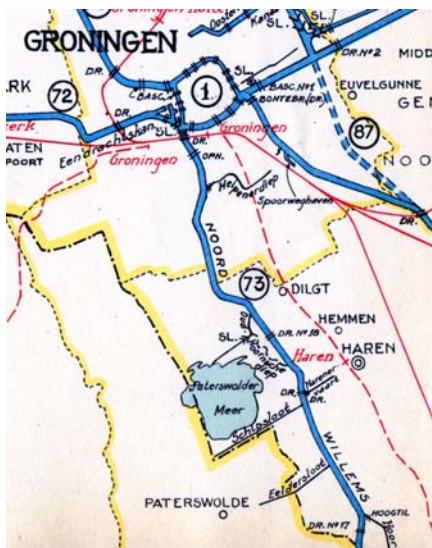
In 2009 heeft Jeroen van der Wind met zijn Fries jacht Windbreker deze wisselprijs gewonnen.

Over de Poseidon, één van zijn concurrenten, schreef hij:

“...ik ben er van overtuigd dat het een tjotter is waar Jan stiekem een berghout heeft omheen geplakt. Ik word namelijk, vooral met licht weer, gek van dit schip! Ook bij geen wind dobbert dit scheepje gewoon voorbij, zeer frustrerend. Maar dit jaar hadden we hem eindelijk te pakken in de Friesche competitie!...”

De Poseidon is geen tjotter waar een berghout omheen is geplakt. Het is gewoon een snel schip dat goed gevaren wordt.

Uitsnede uit de Waterkaart der Binnenscheepvaart 1938. Het Helderdiep waar de Poseidon na de 2^e Wereldoorlog is terug gevonden is te zien tussen de stad Groningen en het Paterswoldermeer.

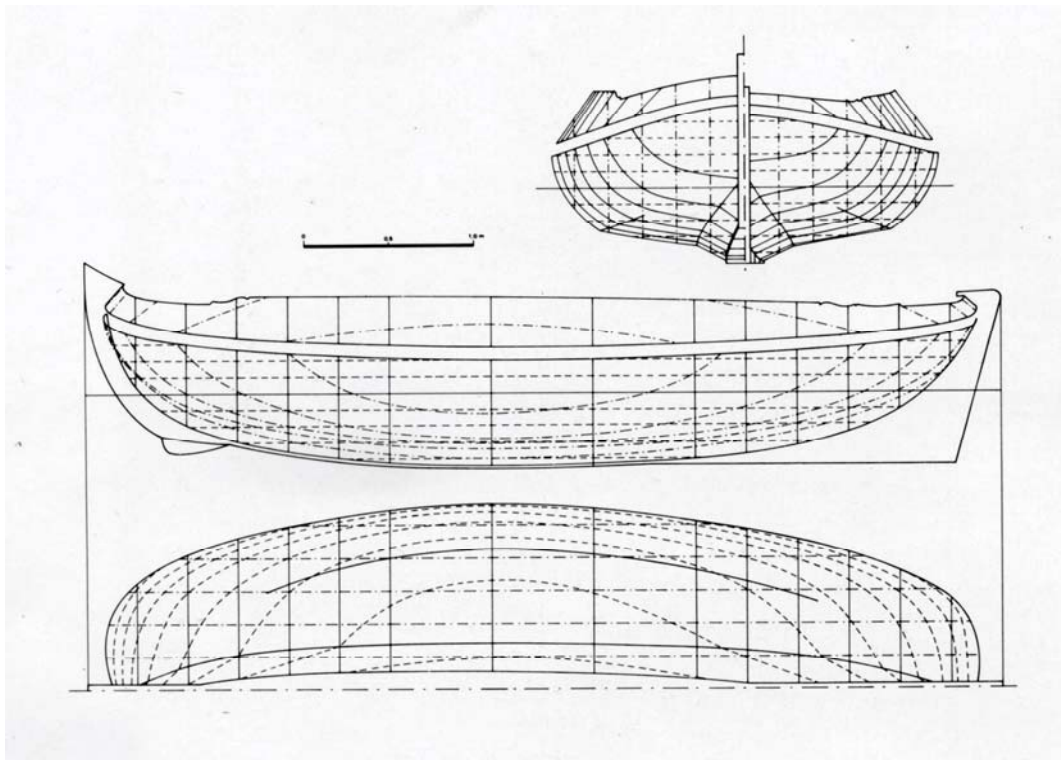
Ze heeft opvallende “bolle wangen”. De boeggangen in het voorschip zijn zo krom “gebrand” dat ze een negatieve hoek maken met de voorsteven. In de oorlogsjaren is dit schip onder water verdwenen. Na de oorlog is ze gelukkig terug gevonden in het Helderdiep aan de zuidkant van de stad Groningen. Een aantal mensen zag er de waarde van in haar te behouden. Met behulp van Wiep Visser is het toen volledig gerestaureerd.

Wiep Visser heeft de Poseidon nog lang kunnen volgen. Nadat zijn bedrijf in Paterswolde was opgeheven en voortgezet werd in de vorm van een jachthaven in

Wanneperveen, kwam de Poseidon daar ook te liggen. Hij heeft er in die jaren ook nog het nodige onderhoud aan gepleegd. Zo heeft hij in 1974 een nieuwe mastkoker in het schip geplaatst. De mast kwam toen vertikaler te staan.

Nog steeds onderhoudt Jan te Siepe contact met de inmiddels 91 jarige Wiep Visser.

Dr. Ir. J. Vermeer heeft het scheepje opgemeten en getekend in de periode dat hij bezig was met zijn studie naar het Friese jacht. De opmetingstekeningen van dit jacht zijn opgenomen in de collectie van het Friese scheepvaartmuseum in Sneek.

Lijntekening getekend door Dr. Ir. J. Vermeer. De transparanten bevinden zich in de collectie van het Fries scheepvaartmuseum in Sneek. Opvallend zijn de slanke waterlijnen, en de terugvallende lijnen in het voorschip.

Jan te Siepe schrijft in 2009 het volgende:

De Poseidon is in de vaart gekomen in 1910, en niet 1909. Visser heeft namelijk in 1909 de "Prinses Juliana" gebouwd. Of de kiel is gelegd in 1909 of 1910 is onduidelijk.

Het schip is gebruikt bij Helder in ieder geval tot aan de 2^e wereldoorlog. Tijdens de oorlog hebben ze haar laten zinken in een sloot. Wieb Visser heeft na de oorlog haar weer boven water gehaald. De beide zetboorden waren verrot, en hij heeft deze vernieuwd met allerhande soorten van meubelhout en teak. Dit vanwege het gebrek aan eiken.

Hij heeft goed werk geleverd, want de zetboorden zijn pas afgelopen winter (2008) door Piersma vernieuwd en weer van eiken gemaakt. Niet omdat ze verrot waren, maar omdat er steeds stukken lossprongen.

Voordat ik de Poseidon heb gekocht in 1974 (ik was toen 15 jaar) lag het schip in Oppenhuizen bij het zomerhuis van meneer Gosschalk uit Olst.

Ik heb haar gekocht voor 11.000 gulden. De afspraak met mijn vader was de volgende. Hij heeft de boot betaald, en ik moest op mijn 21ste de boot plus alle reparatie kosten aan hem betalen. Als ik dit niet kon of wilde zou hij haar verkopen. Zo heb ik op mijn 21ste verjaardag 11.000 + 11.000 reparatie kosten = 22.000 gulden aan hem moeten betalen. Opvoeden heet dat!

Een belangrijke reden dat ik voor een Fries jacht heb gekozen is omdat de familie Pels elk jaar tweemaal voorbij kwam met een Fries jacht..... Ik woonde aan de IJssel bij Zwolle. Hoe zij het elke keer weer voor elkaar kregen zeilend een kribje te pikken om tegen de stroom in te komen was geweldig om te zien. Ik was er erg van onder de indruk. (d.i.Bestevaer 1953).

Kleren drogen na de wedstrijd. Poseidon ca.1980 Retnie Heeg. Dia GtC.

Inmiddels is het oude katoenen tuig vervangen door een nieuw dacron exemplaar. Het nieuwe tuig heeft het zelfde oppervlak gehouden als het oude. Er is voor gekozen om het hoger en smaller te maken. De mast is daarvoor een halve meter verlengd. Het zeilnummer is in het rood aangebracht. In de beginperiode dat er zeilnummers toegekend werden als wedstrijdnummer, waren deze rood / roodbruin. Later is deze kleur zwart geworden.

2009 wedstrijd Oostergoo. Met het smalle tuig en "rood" nummer.
(coll. Te Siepe)

2007 coll. Te Siepe Poseidon samen met de tjotter Froask naar Hobart (Tasmanië).

Waarschijnlijk is de Poseidon het Friese jacht, dat de grootste afstand over de wereldbol heeft afgelegd. Haar eigenaar Jan te Siepe heeft, in technische en praktische zin, de mogelijkheid om schepen over de hele wereld te vervoeren. Hij heeft de Poseidon dan ook meegenomen naar het buitenland. Zo heeft ze gevaren in Brest / Douarnenez (Frankrijk) en is ze mee naar Australië geweest. Dit was haar verste reis. Samen met de tjotter "Froask" van bouwer en restaurateur van ronde Friese schepen Pier Piersma, heeft hij de twee scheepjes in een container vervoerd voor een presentatie in 2007 in Hobart Tasmanië (400 jaar handelsbetrekkingen). Beide zijn onbeschadigd weer teruggekomen.

